

MF: Dragonjo na privatizacijski posvet pošiljamo kot protiutež

FINANCE, [Andreja Lončar](#), 08.04.2015

Metod Dragonja bo predaval na posvetu o privatizaciji v organizaciji skupnosti Državljeni proti razprodaji; kaj nam s tem sporočajo?

Državni sekretar na ministrstvu za finance Metod Dragonja bo jutri eden od govorcev na jutrišnjem posvetu v Državnem svetu z nazivom 'Privatizacija in suverenost države'. Posvet organizira skupnost Državljeni proti razprodaji, Dragonja bo predstavljal strategijo upravljanja kapitalskih naložb države.

Organizatorji posveta v vabilu med drugim privatizacijo enačijo z razprodajo in navajajo, da je ta "dosegla take razsežnosti, da se moramo vprašati, ali ni že trajno načeta gospodarska in politična suverenost Slovenije".

Predsednik vlade Miro Cerar in minister za finance Dušan Mramor nam ves čas zagotavljata, da nadaljevanje privatizacije ni pod vprašajem. Ali mislijo resno? Če da, ali se jim zdi primerno, da hodijo predstavniki vlade na srečanja, katerih glavno sporočilo je, da je privatizacija nekaj slabega in da je potrebno ohraniti državno lastništvo?

Mramorjevi: Naše stališče do privatizacije je jasno

Na prvo vprašanje so nam z ministrstva odgovorili: "Stališče vlade in ministrstva za finance glede privatizacije je popolnoma jasno in je bilo v javnosti že večkrat popolnoma razumljivo pojasnjeno in razloženo".

Na drugo vprašanje - torej, kaj z udeležbo sporočajo - pa odgovarjajo: "Predstavniki ministrstva za finance je bil zaprosen, da predstavi strategijo upravljanja kapitalskih naložb in način sprejemanja tega dokumenta ter klasifikacije. Ocenjujemo, da je primerno, da se na tovrstnih dogodkih soočijo različni pogledi in da ne prevladujejo samo enostranska stališča. S tem ciljem bo DS Dragonja sodeloval na tem dogodku."

V kakšni družbi bo nastopal Dragonja

Na posvetu bodo sodelovali še naslednji predavatelji (z opisi, kot jih navajajo organizatorji):

- **prof. Jože Mencinger**, avtor in prvi podpisnik peticije Preprečite razprodajo;
- **prof. Joachim Becker**, profesor ekonomije na Univerzi na Dunaju, ki pravi: »Tuji zasebni kapital ne rešuje proračunskih težav, gospodarstvo pa postane bolj odvisno«;
- **prof. Rudi Rizman**, sociolog in politolog, ki trdi, da se poskusi privatizacije tudi v drugih državah niso obnesli, izkazalo se je, da so privatizirane dejavnosti dražje in manj učinkovite od javnih oziroma državnih;
- **prof. Matjaž Gams**, ki je strokovno dokazal, da bi imela prodaja Telekoma za Slovenijo dolgoročno negativne finančne posledice;

Metod Dragonja, privatizacija in obračanje po vetru

Spomnimo, da je Dragonja nekoč vodil Lek, ki je od leta 2002 v tuji lasti. Vodil je tudi podružnico NLB v Moskvi. Februarja lani je postal gospodarski minister v vladi Alenke Bratušek. Na zagovoru pred imenovanjem je dejal, da podpira prodajo državnih podjetij, a "zagovarja zmernost in postopno prodajo, do katere bi prišlo v dogovoru s politiko in glede na razmere na finančnih trgih".

Nato je junija lani - tik pred državnoborskiimi volitvami - obrnil ploščo. Najprej je napovedal ovadbe zoper lastnike Heliosa, avstrijski Ring International. Menil je namreč, da je praksa prevzemnikov, kjer se finančna bremena za poplačilo delničarjev prenese na prevzeto družbo, "vsebinsko povsem nesprejemljiva" in prevzeto družbo zelo omeji pri njenem nadaljnjem razvoju. Tik pred volitvami je vlada Alenke Bratušek izdala sklep o zamrznitvi privatizacije, ki pa je bil konec julija lani nato odpravljen.

V novi vladi Mira Cerarja je bil Dragonja nato imenovan za vladnega sekretarja in kasneje za sekretarja na finančnem ministrstvu. Oktobra lani je kot sekretar o prevzemniku Heliosa, katerega upravi je v času, ko je bil minister za gospodarstvo, grozil z ovadbami, dejal: "[Prevzemnik Heliosa] Ring je dokazal, da je poslovno uspešno in tudi socialno orientirano podjetje."

Kot sekretar je vodil delovno skupino za pripravo strategije upravljanja državnih naložb, o kateri smo pisali - in jo pokomentirali - spodaj.

Grki na šestih straneh izprosijo milijarde, mi na 224 branimo »srebrnino«

Finance, [Petra Sovdat](#), [Janez Tomažič](#), [03.03.2015](#)

Kaj vse so državni upravljavci zapisali v predlogu nove strategije upravljanja državnega premoženja

Vlada bo v četrtek obravnavala predlog nove strategije upravljanja deležev v državni lasti, ta bo nato mesec dni v javni razpravi. Na ministrstvu za finance so z dokumentom nadvse zadovoljni, mi objavljamo cvetke o »premišljeni privatizaciji«.

Po hitrem branju strategije lahko razberemo, da bo država vsa večja podjetja (na seznamu jih 107) obdržala kot strateška ali pa vsaj pomembna. Če odštejemo 12 podjetij, za katera so postopki prodaje že stekli oziroma so v sklepni fazi (Telekom, NKBM, Adria ...), lahko ugotovimo, da bo država prodala le ostanke. Če povsem zbanaliziramo, se bo država znebila 1,43-odstotnega deleža v Počitniški skupnosti Krško oziroma 1,1-odstotni deleža v Telemachu Rotovž. Za tak izkupiček škoda tako dolgega dokumenta, za katerega je bilo porabljenih veliko virov. Spomnimo, vodja delovne skupine za pripravo strategije je bil Metod Dragonja, državni sekretar v kabinetu predsednika vlade in kabinetu ministra za finance, pristojen za javno premoženje.

Tona papirja

Strategija je sicer razdeljena na tri dele, posebej sta spisana dela o bankah in zavarovalnicah. Osnovna strategija ima 158 strani, bančni del 36, zavarovalniški pa 30 strani. Ob tem dodajmo, da je Grčija milijarde evrov pomoči izposlovala na šestih straneh, kot sta poročala Financial Times in Guardian.

Če poenostavimo: država bi morala na kratko in jasno predstaviti, kaj zasleduje pri upravljanju premoženja, ne pa pisati dolgih pamfletov. Vse tri dokumente smo objavili v članku ([DOKUMENTI](#)) [Nova strategija upravljanja državnih deležev: kaj je za državo strateško in kaj ni.](#)

Apetiti, da te kap

Strategija kot glavni cilj do leta 2020 navaja ustvarjanje donosa v višini devetih odstotkov na knjigovodsko vrednost kapitala (ROE). Predlanskim je ta dosegel 2,9 odstotka. »To je smešno, skoraj nobena naložba ne prinaša tako velikega donosa. Morda pa je to še en izgovor v smislu: državne naložbe bomo držali toliko časa, dokler ga ne dosežejo. Torej za vedno,« komentira eden izmed naših virov, ki ni želel biti imenovan.

PODJETJA, KI JIH PO STRATEGIJI LAHKO KLASIFICIRAMO KOT STRATEŠKA

v odstotkih

DRI, družba za razvoj infrastrukture	100
Dars	100
Elektro Celje, d. d.	80,36
Elektro Gorenjska skupina, d. d.	83,43
Elektro Ljubljana skupina	80,51
Elektro Maribor skupina	81,11
Elektro Primorska skupina	81,86
Elektrogospodarstvo Slovenije - razvoj inženiring	100
Eles, d.o.o.	100
GEN energija, d. o. o.	100
Geoplin, d. o. o.	40,03
HSE, d. o. o.	100
Infra, investicijska dejavnost	100
Javno podjetje Uradni list RS	100
Kontrola zračnega prometa, d. o. o.	100
Luka Koper, d. d.	67,11
Modra zavarovalnica, d. d.	100
Nafta Lendava, d. o. o.	100
Pošta Slovenije, d. o. o.	100
SID banka, d. d.	99,41
Slovenske železnice, d. o. o.	100
Snežnik, d. d.	73
SODO, d. o. o.	100

Vir: Strategija upravljanja

Zavarovalniški unikum?

V zavarovalniškem delu so predstavljeni tudi podatki o državnem lastništvu evropskih zavarovalnic. Med njimi ima država največji delež v poljski PZU, 35,2 odstotka. V Triglavu ima država 62,5-odstotni delež.

Triglav je označen kot pomembna naložba, to pomeni, da bi država obdržala 25-odstotni delež plus eno delnico. A dobra tretjina kapitala Triglava je v lasti Zpiza, ta pa (s pomočjo Desusa, ki zamaje večino vlad) zagotovo ne bo želel prodati. Spomnimo, da smo na Financah že lani analizirali, zakaj bi bilo dobro zavarovalnice prodati čim prej (več v članku [Zakaj, hudiča, bi morale zavarovalnice biti strateška naložba za državo?!](#)).

Pomembna je tudi naložba v zavarovalnico Sava Re, pa čeprav smo se pri vlagateljih v njene delnice zavezali (pri zadnji dokapitalizaciji), da bo delež šel v prodajo (več v članku [Politiki spet tvegajo omajanje zaupanja tujih vlagateljev: pri Savi Re so jim obljubili prodajo](#)).

Podjetja v prodajnih postopkih se še kar pojavljajo v strategiji

Poleti 2013 je državni zbor potrdil seznam 16 podjetij za privatizacijo. Štiri so bila že prodana, 12 jih je v postopku. Ta podjetja se v strategiji pojavljajo po nepotrebnem in podaljšujejo dokument, iz prodaje pa jih zaradi kredibilnosti prodajalca ni mogoče umakniti.

Poseg v avtonomijo DUTB?

Med deleži, ki jih navaja strategija, so tudi tisti, ki so v lasti sicer državne DUTB. A slaba banka po zakonu sama razpolaga s premoženjem in ni vezana na politične odločitve, kakršna je tudi strategija upravljanja naložb. Zato bi lahko to šteli tudi kot poseg v avtonomijo delovanja DUTB.

Kotacija na domači in tujih borzah?

»SDH bo v okviru politike upravljanja družb podpiral uvrstitev delnic pomembnih gospodarskih subjektov na kapitalske trge. Podjetja, ki imajo potencialno večjo kapitalizacijo od 400 milijonov evrov, bo SDH spodbujal k uvrstitvi na ljubljansko borzo, tista, katerih tržna kapitalizacija se približuje milijardi, pa na mednarodne borze.«

Ob pregledu 107 naložb ne najdemo pomembnih podjetij, ki bi jih lahko uvrstili na borzo (nekatera so že tam, denimo Zavarovalnica Triglav). Dokument navaja, da bo NLB privatizirana prek IPO in uvrščena na mednarodni trg (to smo napovedovali v članku [IPO NLB: Boste \(spet\) kupovali sveže naprintane bančne delnice?](#)), je pa moteča napoved omejitve koncentracije delnic, to naj bi NLB uredila statutarno.

Na ministrstvu zelo zadovoljni

Na finančnem ministrstvu pravijo, da bo predvidoma že jutri oznaka »interno« umaknjena, vlada pa bo strategijo prvič obravnavala v četrtek. Nato bo za predvidoma en mesec romala v javno razpravo. V končni fazi pa jo mora potrditi državni zbor.

Zakaj še ni poimenskega seznama (klasifikacije) podjetij? »Ker nismo želeli, da bi se pogovarjali o posameznih podjetjih, temveč širše, o panogah,« še pravijo na ministrstvu. Dodali so še, da so z dokumentom »zelo zadovoljni«, ker je tako celosten.

So pa pripravljavci med naložbami našteali tudi dve, ki sta že v stečaju - NFD Holding in Maksimo Holding.